

Mål C-187/23

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

23 mars 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Amtsgericht Lörrach (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

21 mars 2023

Berörda parter:

E. V. G.-T., P. T., F. T. och G. T.

[utelämnas]

Beslut

Amtsgericht Lörrach

I arvrendet avseende

P. M. J. T., född den 12 december 1931, avliden den 15 september 2021,
Fransk medborgare, senaste adress: S-gatan

- Den avlidne -

Berörda parter:

E. V. G.-T. [utelämnas]

– Part 1 –

[utelämnas]

P. T. [utelämnas]

– Part 2 –

F. T. [utelämnas]

– Part 3 –

G. T. [utelämnas]

– Part 4 –

har Amtsgericht Lörrach (Distriktsdomstol i Lörrach) [utelämnas] den 21 mars 2023 fattat följande beslut:

1. Målet vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har besvarat följande tolkningsfrågor:
2. Följande frågor hänskjuts till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande enligt artikel 267 första stycket b och andra stycket FEUF avseende tolkningen av artikel 67.1 andra stycket a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (nedan kallad arvsförordningen):
  - a) Ska artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen tolkas så, att därmed även invändningar avses som framförts inom ramen för själva förfarandet för utfärdande av det europeiska arvsintyget och att domstolen inte kan pröva dessa och att därmed inte enbart invändningar avses som gjorts gällande i ett annat förfarande?
  - b) Om frågan i punkt a besvaras jakande, ska artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen tolkas så, att ett europeiskt arvsintyg inte får utfärdas, även för det fall att det i förfarandet för utfärdande av det europeiska arvsintyget har framförts invändningar, och dessa emellertid redan har prövats i arvsintygsförfarandet enligt tysk rätt?
  - c) Om frågan i punkt a besvaras jakande, ska artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen tolkas så, att därmed varje invändning avses, även om den inte har styrkts i tillräcklig mån och det inte krävs att formella åtgärder för bevisupptagning vidtas avseende denna omständighet?
  - d) Om frågan i punkt a besvaras nekande, i vilken form ska domstolen ange skälen till att den avvisat invändningarna och utfärdat det europeiska arvsintyget?

Skäl

I. Redogörelse för föremålet för tvisten och de relevanta faktiska omständigheterna

Den avlidne, som senast bodde i R. (Tyskland) och var fransk medborgare, avled den 15 september 2021. Den 23 november 2021 ansökte part 1, den avlidnes före

detta hustru, företrädd av ombud, om ett europeiskt arvsintyg där hon anges som enda arvinge. Det finns ett testamente med följande innehåll:

Gemensamt testamente

Vi, makarna E. G.-T., född den 29 december 1937 och P. T., född den 12 december 1931, båda bosatta på S-gatan, förklarar följande:

- 1) Vi är inte bundna av tidigare arvsrättsliga förordnanden om kvarlåtenskap och vi har inte gjort några arvsrättsliga förordnanden om kvarlåtenskap. Som en försiktighetsåtgärd återkallar vi alla förordnanden om kvarlåtenskap som vi tidigare har gjort ensidigt eller gemensamt.
- 2) Vi utser varandra till våra enda arvingar. Detta arvsrättsliga förordnande om kvarlåtenskap görs ömsesidigt och med bindande verkan. Den arvtagare som avlider sist begränsas för övrigt inte av denna bestämmelse. Det står honom eller henne fritt att själv förordna om arvet efter honom eller henne, även innan den först avlidne har dött, men endast i det fall då han eller hon kommer att vara den sist avlidne.
- 3) Vi är båda bosatta i Tyskland och vill att den tyska arvsrätten ska tillämpas, vilken vi bestämmer som tillämplig rätt inom ramen för lagvalet, i den mån det är möjligt. Detta gäller ömsesidigt.

R., den 23.07.2020

E. G.-T.

Detta är även min vilja

P. T.

Detta testamente har skrivits och undertecknats för hand av parten G.-T. Testamentet har dessutom undertecknats av den avlidne.

Dessutom finns det ett tidigare testamente med följande innehåll (tysk översättning från franska):

Jag, P. M. J. T., född den 12 december 1931 i A., bosatt i T. L. R., SPANIEN.

Återkallar alla tidigare förordnanden om kvarlåtenskap.

Jag testamenterar den disponibla delen av mitt arv till mina två barnbarn, sönerna till P.,

N.A.J.T., född den 12 oktober 1988 i A. och

J.N.J.T., född den 25 juni 1993 i A.

De ska dela denna i lika stora delar.

Jag utser min son P. och endast honom att organisera min begravningstjänst med en gregoriansk mässa och min begravning i D. i Spanien.

A., den 31 maj 2001

Detta är mitt testamente.

P. T.

Testamentet har skrivits och undertecknats för hand av den avlidne.

Part 1 betraktar sig som enda arvinge på grund av testamentet av den 23 juli 2020. Parterna 2-4 anser att testamentet är ogiltigt. De har hävdats att den avlidne vid upprättandet av testamenten inte längre hade kapacitet att upprätta förordnandet om kvarlåtenskap och att underskriften inte var hans egen.

Den avlidne hade emellertid kapacitet att upprätta förordnandet om kvarlåtenskap. Parterna 2-4 har endast gjort gällande att den avlidne då och då var förvirrad. Detta är emellertid inte tillräckligt för att det ska anses vara omöjligt att upprätta ett förordnande om kvarlåtenskap eller undersöka denna invändning närmare genom andra efterforskningar. För att detta skulle vara fallet måste det konkret anges vad som hade kunnat föranleda sådana brister som hade kunnat påverka viljan så till den grad att den avlidne inte längre förstod innebörden och konsekvenserna av ett testamente [utelämnas].

Underskriften härrör också från den avlidne. Flera underskrifter från den avlidne har ingetts till domstolen. Den enda underskriften som skiljer sig åt är den från 1956. Alla efterföljande underskrifter motsvarar underskriften på testamentet.

II. De tillämpliga nationella bestämmelsernas lydelse och relevant rättspraxis

2267 § i Bürgerliches Gesetzbuch (den tyska civillagen) (nedan kallad BGB):

1 För att upprätta ett gemensamt testamente enligt 2247 § är det tillräckligt att en av makarna upprättar testamentet i den form som föreskrivs där och den andra maken medundertecknar den gemensamma förklaringen för hand. 2 Den medundertecknande maken ska härvid ange vid vilken tidpunkt (dag, månad och år) och på vilken ort han har bifogat sin underskrift.

26 § i Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (lagen om förfarandet i familjemål och i mål som rör frivillig rättsvård) (nedan kallad FamFG):

Domstolen ska på eget initiativ genomföra de utredningar som är nödvändiga för att fastställa samtliga relevanta omständigheter.

352e § FamFG:

(1) 1 Arvsintyget ska endast utfärdas om den domstol som handlägger arvsärendet anser att de faktiska omständigheter som är nödvändiga för att motivera ansökan har fastställts. 2 Ärendet ska avgöras genom beslut. 3 Beslutet är giltigt när det fattas. 4 Det krävs ingen delgivning av beslutet.

(2) Om beslutet strider mot en parts uttalade vilja ska beslutet delges de berörda parterna. 2 Domstolen ska i det fallet häva beslutets omedelbara rättsverkningar och skjuta upp utfärdandet av arvsintyget till dess att beslutet har vunnit laga kraft.

(3) Om arvsintyget redan har utfärdats, kan överklagandet av beslutet endast tas upp till prövning i den mån det yrkas att arvsintyget ska återkallas.

35 § i Internationales Erbrechtsverfahrensgesetz (lag om förfarandet för internationella arvsrättsfrågor):

(1) Om inte annat föreskrivs i förordning (EU) nr 650/2012 och bestämmelserna i detta avsnitt ska Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (lagen om förfarandet i familjemål och i mål som rör frivillig rättsvård) tillämpas.

39 § Internationales ErbrechtsverfahrensG:

(1) 1 Om villkoren för utfärdande av ett europeiskt arvsintyg är uppfyllda ska domstolen besluta genom att utfärda ett europeiskt arvsintyg i original. 2 Om villkoren för utfärdande av en bestyrkt kopia eller för förlängning av giltighetstiden för en bestyrkt kopia är uppfyllda, ska domstolen besluta genom att utfärda en bestyrkt kopia eller genom att förlänga giltighetstiden för en bestyrkt kopia. 3 Domstolen ska dessutom avgöra ärendet genom beslut.

(2) Det formulär som avses i artikel 67.1 andra meningen jämförd med artikel 81.2 i förordning (EU) nr 650/2012 ska användas för att utfärda ett europeiskt arvsintyg och en bestyrkt kopia.

Tysk rättspraxis avseende artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen:

OLG Stuttgart, beslut av den 15 december 2020 – 8 W 342/20, [utelämnas] ECLI:DE:OLGSTUT:2020:1215.8W342.20.00

Administrativt förfarande: AG Stuttgart, beslut av den 10 augusti 2020 – 30 VI 665/19 –, [utelämnas] ECLI:DE:AGSTUTT:2020:0810.30VI665.19.00

III. Skäl för hänskjutande

1. Tolkningsfråga a)

Förfarandet är beroende av tolkningen av artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen. Parterna 2–4 har framfört invändningar mot den ansökan som framställts av part 1. Dessa invändningar har prövats, målet är i detta avseende färdigt för avgörande och domstolen har kommit fram till att part 1 är enda arvinge till den avlidne. De villkor som anges i 67.1 första stycket i arvsförordningen om utfärdande av ett europeiskt arvsintyg är således uppfyllda. Ett sådant arvsintyg kan emellertid inte utfärdas om artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen ska tolkas så, att även invändningar avses som avses i förfarandet för utfärdande av arvsintyget.

En sådan tolkning skulle hindra utfärdandet av det europeiska arvsintyget, eftersom invändningar har framställts inom ramen för detta förfarande.

2. Tolkningsfråga b)

Ombudet för part 1 meddelade att han skulle lämna in en ansökan om arvsintyg om förfarandet avbröts. I det fallet måste invändningarna prövas enligt nationell rätt. När invändningarna har prövats i arvsintygsförfarandet uppkommer frågan om ytterligare invändningar enligt artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen överhuvudtaget föreligger eller om ett avgörande redan har meddelats avseende dessa och om det europeiska arvsintyget måste utfärdas.

3. Tolkningsfråga c)

För övrigt har parterna 2-4 inte i tillräcklig mån styrkt de invändningar som har framförts, så att domstolen anser att målet är färdigt för avgörande, även utan att formella åtgärder för bevisupptagning vidtas. Utfärdandet av det europeiska arvsintyget beror således på huruvida även sådana invändningar omfattas av artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen.

4. Tolkningsfråga d)

Om domstolen inledningsvis måste pröva invändningarna uppstår frågan om var detta ska anges. För utfärdande av det europeiska arvsintyget ska det formulär som avses i artikel 67.1 andra stycket jämförd med artikel 81.2 i arvsförordningen tillämpas. Formuläret innehåller följande klausul:

Myndigheten intygar att den vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att upplysa förmånstagarna om att ett arvsintyg sökts och att inga av de i intyget nämnda omständigheterna hade bestridits av förmånstagarna när intyget upprättades.

Frågan uppkommer var det ska anges att invändningar har framställts men avvisas. Detta är inte uppenbart, eftersom det i processrätten inte föreskrivs något om beslut som åtföljer utfärdandet av det europeiska arvsintyget.

IV. Skälen till att den hänskjutande domstolen vill få klarhet i hur artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen ska tolkas

Tolkningen av artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen är kontroversiell i Tyskland. För det första företräds uppfattningen att det i arvsförordningen föreskrivs ett förfarande som bygger på samförstånd. Därför avses med artikel 67.1 andra stycket a i arvsförordningen invändningar som framförs i själva förfarandet för utfärdande av arvsintyget [utelämnas] [doktrin]. De huvudsakliga skälen är att processrätten i arvsförordningen inte tillåter ett kontradiktoriskt förfarande. Det är utformat som ett förfarande som bygger på samförstånd som inte föreskriver något omtvistat beslut.

Enligt den andra uppfattningen som företräds kan domstolen själv pröva invändningarna [utelämnas]. Det är endast invändningar som framförs i andra förfaranden som avses. Detta motsvarar också artikel 67.1 andra stycket b i arvsförordningen. I artikel 66.1 andra meningen i arvsförordningen föreskrivs också principen om myndighets utredningsskyldighet om detta föreskrivs i nationell rätt, såsom i Tyskland i 26 § FamFG.

OLG Stuttgart har i sitt beslut OLG Stuttgart av den 15 december 2020 – 8 W 342/20, [utelämnas] ECLI:DE:OLGSTUT:2020:1215.8W342.20.00, slagit fast att ett kontradiktoriskt förfarande ska genomföras. Härvid meddelade domstolen prövningstillstånd med motiveringen att denna fråga är av grundläggande betydelse och ännu inte har avgjorts i högsta instans. I doktrinen har detta avgörande kritiserats för att OLG Stuttgart inte har hänskjutit denna tolkningsfråga till EU-domstolen [utelämnas]. Något överklagande ingavs inte varför förfarandet inte anhängiggjordes vid Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) (nedan kallad BGH), som hade varit tvungen att framställa en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 tredje stycket FEUF.

Ombudet för part 1 har anfört att om tolkningsfrågan a ska besvaras jakande kan det uppstå en situation där inget europeiskt arvsintyg kan utfärdas till den verkliga arvtagaren. I doktrinen har det däremot konstaterats att appellationsdomstolen åtminstone kan pröva invändningar och att således olika kriterier för bedömning gäller mellan den utfärdande myndigheten och appellationsdomstolen (artikel 72 i arvsförordningen) [utelämnas]. Det har dessutom konstaterats att det europeiska arvsintyget ska utfärdas när invändningarna redan har prövats i ett annat förfarande [utelämnas]. Det skulle kunna röra sig om arvsintygförfarandet enligt tysk rätt, vilket är föremålet för tolkningsfråga b, eftersom invändningarna prövas och undersöks ex officio i det tyska arvsintygsförfarandet.

För att undvika oacceptabla konsekvenser föreslås i doktrinen att invändningar som utgör missbruk inte ska beaktas [utelämnas]. Detta är vad som avses med tolkningsfråga c. I detta förfarande utgör invändningarna inte missbruk, men de har inte styrkts i tillräcklig mån, varför det inte krävs några formella åtgärder för bevisupptagning.

Information om hur beslutet kan överklagas:

[utelämnas]

ARBETS
DOKUMENT